

**PROGRESSIEF
NEDERLAND**

Volt

Verkiezingsreglement

voor de waterschapsverkiezingen 2027 Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Vastgesteld door Water Natuurlijk, PRO, D66, Volt op 19 augustus 2026

In dit verkiezingsreglement zijn regels en afspraken vastgelegd die gaan over de gezamenlijke kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma met de bijbehorende besluitvormingsprocessen van Water Natuurlijk, PRO, D66, en Volt voor de Waterschapsverkiezingen van 2027. De besturen van Water Natuurlijk en PRO zijn dit reglement overeengekomen op 19 augustus 2026.

De partijen D66 en Volt hebben besloten mandaat te verlenen aan Water Natuurlijk voor alle werkzaamheden die noodzakelijk zijn om deel te nemen aan deze Waterschapsverkiezingen. De leden van Water Natuurlijk in het HDSR hebben het regiobestuur Water Natuurlijk HDSR gemandateerd om de opdrachten in dit reglement uit te voeren en om de voortgang regelmatig terug te koppelen.

De leden van PRO in het werkgebied van het HDSR hebben aan hun voor dit werkgebied bevoegde bestuur van PRO Provincie Utrecht opgedragen om dit reglement met Water Natuurlijk overeen te komen.

Hiermee is dit reglement een besluit van de Partijen in het HDSR.

ARTIKEL 1 DEFINITIES

1. **Partijen:** de politieke verenigingen Water Natuurlijk (Water Natuurlijk), Progressief Nederland (PRO), Democraten 66 (D66) en Volt Nederland (Volt), in het werkgebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.
2. **Verkiezingsreglement:** dit reglement.
3. **Gezamenlijke ledenvergadering:** een ledenvergadering bestaande uit leden van de Partijen Water Natuurlijk en PRO, wonend in het werkgebied van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.
4. **Klankbordgroep besturen:** de gezamenlijke vertegenwoordigers van de bevoegde besturen van de Partijen.

ARTIKEL 2 VERKIEZINGEN

1. De Partijen zullen deelnemen aan de Waterschapsverkiezingen HDSR van 17 maart 2027 als *Samenvoeging van Aanduidingen (SvA)*.
2. De gezamenlijke kandidatenlijst zal de aanduiding Water Natuurlijk, PRO, D66, Volt boven het stembiljet hebben staan.

ARTIKEL 3 BIJBEHOREND BESLUITVORMINGSPROCES

1. De Gezamenlijke ledenvergadering wordt geleid door of namens het regiobestuur van Water Natuurlijk.
2. De Klankbordgroep besturen bereidt de besluitvorming in de Gezamenlijke ledenvergadering voor. Het advies van de Klankbordgroep is zwaarwegend.
3. Ieder van de aanwezige leden op de Gezamenlijke ledenvergadering mag één stem uitbrengen.
4. De besluitvorming in de Gezamenlijke ledenvergadering kan, mits geen van de aanwezige leden daar bezwaar tegen heeft, per acclamatie plaatsvinden.
5. De besluitvorming van deze Gezamenlijke ledenvergadering is onder voorbehoud van instemming door de ledenvergaderingen van Water Natuurlijk en PRO.
6. Deze ledenvergaderingen vinden aansluitend aan de Gezamenlijke ledenvergadering plaats. In deze ledenvergaderingen vindt stemming plaats over het totaal aan uit de Gezamenlijke ledenvergadering volgende besluiten.
7. Over de kandidatenlijst en het gezamenlijk verkiezingsprogramma staan in Artikel 5 en Artikel 8 nadere afspraken.

ARTIKEL 4 LIJSTTREKKER

De Partijen besluiten om géén afzonderlijke lijsttrekkersverkiezing te organiseren.

ARTIKEL 5 KANDIDATENLIJST

- 1 Het handboek kandidaatstellingsprocedure in het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden van Water Natuurlijk vormt de leidraad voor alle procedures die behoren bij het tot stand komen van een kandidatenlijst voor de Waterschapsverkiezingen 2027.
- 2 Om te komen tot een kandidatenlijst, stellen de Partijen een standaardprofiel voor *lid Algemeen Bestuur Waterschappen*, een *lid Dagelijks Bestuur Waterschappen HDSR* en een *fractievoorzitter*.
- 3 Het regiobestuur van Water Natuurlijk benoemt een oneven aantal leden, welke plaatsnemen in de kandidatencommissie. De Klankbordgroep besturen draagt de leden voor.
- 4 De Klankbordgroep besturen formuleert een eenduidige opdracht aan de kandidatencommissie. De kandidatencommissie zal daarbij specifiek aandacht hebben voor de aanwezigheid van kandidaten voor fractievoorzitter en twee dagelijks bestuursleden in de top van de uiteindelijke lijst. Aanvullend, bij een evenwichtige samenstelling van de lijst wordt er in de opdracht aan de kandidatencommissie ook opgenomen dat er sprake is van een evenwichtige samenstelling van kandidaten tussen de Partijen. Richtinggevend krijgt de kandidatencommissie mee:
 - a. Van de eerste vier plaatsen op de lijst zijn naar verwachting twee kandidaten lid van PRO, dan wel PRO en Water Natuurlijk. Twee kandidaten zijn naar verwachting lid van Water Natuurlijk, al dan niet in combinatie met lidmaatschap van D66 of Volt. Deze kandidaten zijn ook kandidaat voor het DB, dan wel voor fractievoorzitter. De eerste kandidaat op de lijst is lijsttrekker.
 - b. Van de eerste tien plaatsen op de lijst zijn er naar verwachting zes kandidaten lid van PRO, dan wel lid van PRO en Water Natuurlijk. De overige vier kandidaten bij de eerste tien zijn naar verwachting lid van Water Natuurlijk, al dan niet in combinatie met lidmaatschap van D66 of Volt, waarbij leden van D66 en Volt tot op het moment van besluitvorming over de kandidaatstelling nog geen lid van Water Natuurlijk hoeven te zijn.
 - c. Van de eerste vijftien plaatsen op de lijst mag verwacht worden dat deze in de loop van de zittingstermijn 2027 - 2031 verkiesbare plaatsen vertegenwoordigen. In aanvulling op het voorgaande geldt voor plaats elf tot en met vijftien dat de kandidaten lid zijn van PRO en/of Water Natuurlijk, waarbij lidmaatschap van Water Natuurlijk gecombineerd kan zijn met lidmaatschap van D66 of Volt, en waarbij leden van D66 en Volt tot op het moment van besluitvorming over de kandidaatstelling nog geen lid van Water Natuurlijk hoeven te zijn.
- 5 De kandidatencommissie komt met een advieslijst, waarbij zij zoveel als mogelijk rekening houdt met diversiteit langs alle assen.

- 6 De Klankbordgroep besturen toetst op de diversiteit langs alle assen. Indien de Klankbordgroep van mening is dat de diversiteit langs één van de assen niet toereikend is, treedt zij in overleg met de kandidatencommissie. Vervolgens adviseert de Klankbordgroep welke lijst wordt voorgelegd aan de Gezamenlijke ledenvergadering;
- 7 De kandidatenlijst wordt vastgesteld door de Gezamenlijke ledenvergadering. De inhoudelijke bespreking in het gezamenlijke deel is als volgt:
 - a. De kandidaten (voor minimaal de eerste tien plekken) krijgen de gelegenheid om zich te presenteren.
 - b. Het regiobestuur van Water Natuurlijk presenteert het door de Klankbordgroep besturen getoetste advies van de kandidatencommissie in de Gezamenlijke ledenvergadering.
 - c. De deelnemers aan de Gezamenlijke ledenvergadering hebben de mogelijkheid om per plek, in volgorde vanaf plek één, op het advies te reageren en desgewenst als alternatief een lager geplaatste kandidaat voor te stellen.
 - d. De Klankbordgroep besturen geeft hierop een preadvies, gelet op de gewenste diversiteit langs alle assen, waaronder de evenwichtige verdeling tussen de Partijen.
 - e. Het voorstel wordt in stemming gebracht. Bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden wordt de volgorde van de kandidaten aangepast.
 - f. In het opgesplitste en (vrijwel) gelijktijdige ledenvergadering gedeelte stemmen de Partijen Water Natuurlijk en PRO over de kandidatenlijst als geheel. Indien tenminste één van de partijen tegenstemt is er een nieuwe gelijktijdige ledenvergadering nodig ter hernieuwde besluitvorming.

ARTIKEL 6 LIJSTDUWERS

1. De Klankbordgroep besturen kan de Gezamenlijke ledenvergadering voorstellen de kandidatenlijst aan te vullen met lijstduwers, tot het wettelijk maximum. De kandidaten zijn lid van minimaal één van de Partijen.
2. Hierbij dient zij rekening te houden met de diversiteit langs alle assen.

ARTIKEL 7 EIGEN VERKLARING INTEGRITEIT

1. Kandidaat-waterschapsbestuurders ondertekenen een eigen verklaring integriteit.
2. Onderdeel van deze eigen verklaring integriteit vormt het voldoen aan de financiële verplichtingen.

ARTIKEL 8 GEZAMENLIJK VERKIEZINGSPROGRAMMA

1. De Landelijke Besturen van de Partijen in de Samenvoeging van Aanduidingen hebben een gezamenlijke verkiezingsprogrammacommissie uit hun midden samengesteld. Deze heeft gezamenlijk een landelijk basis verkiezingsprogramma opgesteld en vastgesteld. Dit basis verkiezingsprogramma is volgens de Statuten van Water Natuurlijk op diens ALV landelijk vastgesteld.
2. Dit basis verkiezingsprogramma wordt door een regionale programma commissie gebruikt als ambitiedocument om een relevant passend regionaal verkiezingsprogramma op te stellen voor het HDSR. Het regiobestuur van Water Natuurlijk benoemt de leden, die plaatsnemen in de programma commissie. De Klankbordgroep besturen draagt de leden voor.
2. De Klankbordgroep besturen toetst het regionale verkiezingsprogramma aan het basis verkiezingsprogramma.
3. Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld in de Gezamenlijke ledenvergadering. De inhoudelijke bespreking in het gezamenlijke deel is als volgt:
 - a. De leden van de Partijen hebben de mogelijkheid om vooraf amendementen op het verkiezingsprogramma in te dienen.
 - b. De Klankbordgroep besturen stelt in overleg met de programma commissie een preadvies op. Dit wordt ter vergadering toegelicht door het regiobestuur van Water Natuurlijk. In het preadvies wordt mogelijke onaanvaardbaarheid voor één van de Partijen betrokken.
 - c. Na discussie besluit de indiener of het amendement, al dan niet in gewijzigde vorm, gehandhaafd blijft.

d. Het amendement wordt in stemming gebracht. Bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden is het amendement aangenomen.

In het opgesplitste en (vrijwel) gelijktijdige gedeelte van de vergadering stemmen de Partijen over het, al dan niet gewijzigde, verkiezingsprogramma als geheel. Indien tenminste één van de partijen tegen stemt is er een nieuwe Gezamenlijke ledenvergadering nodig ter hernieuwde besluitvorming.

ARTIKEL 9 EINDE VAN DE OVERKEENKOMST

1. Deze overeenkomst geldt voor de eerstvolgende zittingsperiode van de Waterschappen, aanvangend in het jaar 2027, en blijft van kracht gedurende de volledige duur van deze zittingsperiode, tenzij Partijen schriftelijk anders overeenkomen.
2. Uiterlijk medio 2028 wordt deze overeenkomst, indien daartoe aanleiding bestaat, door Partijen gezamenlijk geëvalueerd en zo nodig heroverwogen. Een heroverweging leidt slechts tot wijziging of beëindiging van de overeenkomst indien Partijen hierover schriftelijk overeenstemming bereiken.